

«El més important de la vida és ensenyar a estimar»

Juan José Pérez-Soba, professor ordinari de l'Institut Teològic Joan Pau II per a les ciències sobre matrimoni i família de Roma, va ser un dels ponents en el I workshop internacional sobre acompanyament familiar que va tenir lloc a UIC Barcelona el passat mes de maig dins de l'any de la família Amoris Laetitia. És l'autor de diferents llibres de recerca com “Amor es nombre de persona”, “El corazón de la familia” o “Creer en el amor”. Ensenya

Teologia pastoral del matrimoni.

28/06/2022

El tema de la seva xerrada va ser: 'Quin acompanyament familiar obre una esperança?' I el primer que va dir va ser que tot acompanyament és fer-se vulnerable a l'altre. Per què?

Perquè acompanyar suposa, en primer lloc, obrir el cor a una altra persona; i quan obrim el nostre cor a una altra persona, potser ho passem malament. Però és l'única acció que obre una esperança d'assolir una unió més profunda, on l'amor realment il·lumina. L'amor ens fa vulnerables perquè la persona que estimem ens pot fer patir. Però val la pena patir per amor.

SABEM ON ANEM

Partint de sant Tomàs, parla de tres punts: el cor, si crema, en part es consumeix. Després, el cor escalfa. I finalment, eleva.

Exactament, aquesta és la manera de comprendre'l, a través de la comparació entre el foc del cor i l'amor. De quina manera aquesta experiència del foc, que és un element humà per excel·lència, sempre es presenta com allò que és la llar. Al foc has de posar el millor de tu mateix. I això suposa que acceptes el risc de patir, però amb sentit.

D'altra banda, amb un escalf que neix d'una proximitat, que permet entendre un valor nou, que m'enriqueix i m'eleva, perquè veig que Déu hi és present. I que té un sentit transcendent, que permetrà una esperança amb un futur.

També va explicar que la vida no és un instant. Com és això?

La vida és un camí. Per tant, en el camí importen no només els passos que faig, sinó cap a on els faig. També, que hi hagi un fil conductor, que permeti donar orientació al camí. Si faig cinc passos endavant i tres enrere, estic caminant força malament. Aleshores, el que és important és l'horitzó, on vaig, i veure que segueixo caminant amb un sentit. Així, l'esperança esdevé la virtut del caminant.

En canvi, ara la tendència és viure l'instant...

L'amor romàntic vol viure tot l'amor en un instant. I aleshores perd la saviesa de l'amor: saber construir una vida. Per això, a qui només viu l'amor romàntic, la vida gairebé sempre se li escapa de les mans, perquè creu que l'amor tan sols és veritable quan és intens i vol repetir

els instants constantment. En la mesura que es desgasta creu que ha perdut l'amor. I al final queda abocat a la mort.

Saber on anem. També m'ha agradat la idea que ha compartit d'“Alícia al país de les meravelles”, quan l'Alícia es troba amb el conill en una bifurcació de camins.

La bifurcació vol dir que, si la vida és un camí, hem de saber on anem. I pretendre que no saps on vas, o que qualsevol camí val, és una falsedat profunda, que confon les persones. La veritat d'on anem, i que tots anem a un mateix lloc, és fonamental per poder acompanyar les persones.

I aquí hi pot entrar l'acompanyament.

Cal acompanyament. En el fons, el mateix conill va acompanyar Alícia en aquell moment de confusió.

Però també l'acompanyant ha de saber on va.

Si no sap on va, no acompanya.
L'acompanyant és acompanyant,
perquè sap on va.

La solitud és la por i la malaltia d'algunes societats.

Crec que al nostre món, precisament per primar molt el que és el respecte davant de l'amor, deixa les persones soles. En una solitud de la qual, després, no se sap com sortir-ne. I que moltes vegades vol suplir-la, satisfent desitjos, que et deixen més sol encara. I això és una malaltia enorme, que només pot superar-se amb l'acompanyament.

Quan el respecte preval davant l'amor, al final es deixa sola la persona; perquè si la relació només es fa de respecte i no d'amor, les persones es queden soles. Fomentar l'autonomia individual com si fos la

cimera de la vida, deixa les persones molt soles.

UN PLA DE DÉU PER A CADASCÚ

Comenta que hi ha una determinada manera de fer apostolat que no funciona.

Si l'apostolat es redueix a dir a les persones què han de fer i donar-los consells, no funciona. Acompanyar ve de *cum panis*, partir el pa: cal compartir la vida.

L'acompanyament es produeix quan a l'horitzó hi ha l'encontre amb Jesucrist. Quan veiem com les persones troben que Jesucrist està a les seves vides i que fan de Jesucrist el veritable guia de les seves vides.

El “Papa de la família”, sant Joan Pau II, no es limitava a donar consells.

Exactament, perquè va veure que el més important de la vida és ensenyar a estimar, i que això requeria acompanyar les persones, és a dir, vincular-s'hi, participar en com construïen les seves vides.

I com ho feia?

Fonamentalment entrant a la vida de les persones, escoltant-les i vinculant-s'hi en una amistat veritable. Era una persona que sabia escoltar molt. I les persones se sentien escoltades. Després intentava descobrir-los el més important de la seva vida i els deia: joestic amb tu perquè ho puguis viure.

I aleshores feia això d'anar-se'n d'excursió amb joves.

Preparava els nuvis. No casava ningú, si abans no els feia fer un dia de recés en el qual els mostrava el pas que donarien i, a partir d'això, procurava que els matrimonis es

vinculessin entre ells, de manera que l'acompanyament era doble; ell acompanyava les famílies i les famílies s'acompanyaven les unes a les altres.

També explica que l'apostolat no és solucionar problemes als altres.

Si penses que la vida, el camí, només consisteix a esquivar pedres, la cosa es fa insuportable. Cal veure l'horitzó; hi ha un pla de Déu meravellós que és la teva vida, allò que vol Déu de la meva vida és més important que el que vull jo.

Aleshores, com cal resoldre els problemes que sorgeixen en el matrimoni?

Cal resoldre'ls entenent que és una vida comuna, amb una plenitud que permet precisament resoldre els problemes de manera que no es converteixen en dificultats, sinó més

aviat en ocasions d'expressar que ens estimem.

Un pla de Déu per a cadascú

Exactament. És un pla que és una vocació d'amor que és personal, on hi ha una plenitud de vida que t'espera tot i ser enmig dels patiments que pots tenir en el camí.

Quins errors trobem en el camí?

Hi ha tres errors: pensar que arribarà un temps en què no tindrem problemes; que als problemes sempre arribem tard, i per això la gent sempre està cansada, amb la llengua fora; i que una altra persona t'està marcant el full de ruta.

El primer error és pensar que la vida consisteix a solucionar problemes. No és així. Sempre hi haurà, de problemes. La vida és saber viure en plenitud malgrat els problemes, perquè té un sentit més gran. Si

només vivim de resultats, sempre arribem tard. Perquè els problemes són anteriors als nostres plans i aleshores tenim la impressió de ser uns maldestres, que mai no arribem a temps als problemes, perquè sempre estan creixent al voltant, i nosaltres sempre arribem tard. I al final, el full de ruta de la teva vida te l'està fent un altre, el que crea els problemes.

I, qui és qui crea els problemes?

Doncs hi ha un intent molt clar, ideològic, que les persones visquin soles, perquè són més manipulables.

I després deia als pares i mares que són els pastors.

Ser pastors abans de res és ser elegit per Déu. Déu et responsabilitza d'un fill de Déu, és allò que Déu fa amb els pares. Et confia el més preciós, un fill. Els pares són pastors dels fills. I per això s'han de saber elegits i

saber-se ensenyats per Déu per
acompanyar els fills.

Parlem d'un concepte nou del temps.

Un concepte nou del temps, un camí
que no sabem com de llarg serà.

Un temps cronològic, i un temps
kairòtic, un temps de gràcia. El
cronològic és, senzillament, que tots
els instants són iguals i els he
d'ocupar. Mentre que a l'altre, hi ha
moments de gràcia a partir dels
quals es generen accions noves.
S'està generant una vida més gran.

**A les noces de Canà, el problema es
podria haver resolt aigualint el vi.
I hi ha la temptació d'aigualir el
matrimoni: “dissoldre” el
matrimoni indissoluble.**

El Senyor fa un vi nou, els hi dona el
vi millor. Si creiem en Déu, on hi
havia una carència sorgeix un

moment de gràcia. El Senyor es fa present com a marit, perquè ens dona aquest vi nou que ens renova veritablement com a font d'alegria.

I això, aplicant-ho als matrimonis?

El matrimoni pot veure que falta vi. Pot veure que el pla que va fer en un inici sembla que es complica. Però descobrir Jesucrist a la vida és descobrir també el perdó entre els esposos, és un moment que converteix el matrimoni en una unió més profunda, on la promesa de plenitud segueix present.

La dificultat més gran en els divorcis és la impossibilitat de perdonar?

Actualment, la dificultat de perdonar és molt gran i això fa que un pensi que és impossible canviar. Mentre que el perdó consisteix en pensar que sempre és possible aquest canvi; i que, per això, ser fidel a la promesa

feta és la manera de veure com Déu sempre ens perdona, encara que siguem infidels. El perdó és donar-se del tot.

Creu que la gent té una enorme dificultat per demanar ajuda?

És com la samaritana que pensa que només hi ha un pou, que costa molt treure l'aigua i que un està condemnat a això. En canvi, el Senyor ens fa descobrir una font on no estem sols, sinó que realment podem descobrir aquesta aigua que brolla fins a la vida eterna, aquesta aigua que ens dona llum.

També diu que l'Església ha de canviar que ha de ser una família que acompanya.

Ha d'aprendre de les famílies a acompanyar. L'acompanyament natural que fan els pares amb els fills, on hi ha una primera transmissió de la fe, i on els fills hi

veuen una fe, una vida, ha de ser el model per a qualsevol acompanyament eclesial. On realment hi ha un enllaç. Entens que Déu es fa present en aquesta relació i aquesta és la manera com l'Església pot ser molt més familiar.

Després hi ha l'emotivisme, les persones que es creuen bones només per “sentir-se” bones, redueixen la bondat a una emoció.

L'emotivisme actua com a un virus. Les persones emotivistes viuen la vida només amb emocions intenses. Viuen una vida fragmentada, perden l'horitzó. I la mateixa fe no es pot fer com la llum d'una vida, perquè està constantment negada per moltes altres experiències que no saben com unificar.

Només formant una persona amb un amor que dona unitat a la vida, que no és l'emoció que jo sento quant l'enllaç que em promet una vida

gran, és la manera de formar un subjecte capaç de respondre a aquest amor per sempre.

Però, el voluntarisme no és una solució, no venç mai l'emotivisme per la voluntat “forta” i crea un buit emotiu.

Ignorar els afectes i pensar que només amb la voluntat puc superar les emocions és perdre l'afecte inicial, que és l'enllaç que em permet precisament que, en mi, el Crist sigui present per superar-lo. I aleshores esdevé, de vegades fins i tot un pelagianisme, en el sentit que jo he de posar tota la força, i Déu m'ajudarà després. No. Responc a qui m'estima, amb una fidelitat a un amor que em fa capaç.

I per acabar, deia que l'acompanyament del Crist als deixebles d'Emmaús acaba bé perquè tornen al cenacle.

I tornen a l'Església com un lloc fonamental on l'acompanyament serà real i on descobreixen Maria com la que ha rebut aquesta missió molt específica de fer de l'Església una família. I ser el cor de l'Església.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/el-mes-
important-de-la-vida-es-ensenyar-a-
estimar/](https://opusdei.org/ca-ad/article/el-mes-important-de-la-vida-es-ensenyar-a-estimar/) (05/04/2025)